

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 19. Præclaris idem probatur exemplis Abraham & Lot, quæ hanc ob causam particulariter à Spriritu S. referuntur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52962)

agualque clausas aperiret vt exsiliant & descē-
dant, Deus caelos nubesque disponit, & aperun-
tur cataractæ, tantaque descen-
it pluuia, quanta frugibus terræ necessaria quærebatur.

Hocine fabula est, aut poetarum fictio? Sa-
era est Scriptura, respondet D. Chryso-
st. quis sibi persuadeat Domine cœlorum, vt te ligari ho-
minis mortalis & passibilis verbo patiaris? Elus
tibi manus constringat, vt ne ad passum quidem
fueris ligatus, quando & quatenus vitta, seu
vinculum, quo ligatur, ei locum & licentiam
concedit: fateor, idque quia iustus est Elias, &
meam ad amissum implet voluntatem, licet eius
enim appetitus a voluptate, dia-
olus, mundus, caro prouocent ad oppositum, firmus, constan-
tisque obnitatur, & quæ mihi sunt beneplacita
seculi perficit: licet etiam omnes sui pectoris
affectus eum instigent, vt à recta voluntatis
meæ sententiâ abiret, illum tamen voluntas mea
sic ligat, vt nihil agat, nisi iuxta oris mei ver-
ba. Correspondet, vicemque illi rependo, ait Do-
minus, & sic illi me conformo, sicut ille se mi-
hi quocirca me eius ligatum sentio voluntate,
vt aliud non velim, quam ille voluerit: *Volunta-
tem mentium se facit.* Admirandum orationis
iusti virtutem. Hæc omnia D. Chryso-
st. enucleatè persequitur.

Atamen hic duo consideres. Primum: quod
ipse D. Chryso-
st. inconsideratum non præ-
terit: iustum illum, hominem fuisse mortalem, si-
milem nobis passibilem id est, susceptum passio-
nibus fraudibus, molestiis, cholera, commo-
ni maloque huiusmodi, qui nos laboramus: *E-
lias homo erat similes nobis, passibilis.* Secun-
dum: illud quod oratur, absolute diuino bene-
placito aique inclinationi erat contrarium, vt
hominum more loquantur, nihil etenim ita
Deo beneplacitè, quam nobis benefacere, & quæ
petimus elargiri. Quocirca quando hæc agit, di-
citur in S. litteris summo hoc agere gaudere: *La-
tabitur Dominus benefaciens vobis*: quando verò
nos castigat, aut flagellat peccatores, hoc inui-
tus agit mordentisque dente (a) & rugosa fronte
velut coactus, ingemiscens: *Heu vindictam de ini-
micis meis.* Sic eum audit Isaias olim ingemif-
centem, dum suos plectere cogitur iniuicos.

Vnde videtur, quod Elias orare non potue-
rit quidemquam Dei beneplacito magis opposi-
tum, quam vt non plueret, suamque cohiberet,
vel inuicem misericordiam. Impetratum tu de-
precare flumini, vt aquas coësceret, non vides,
quod scaturit: omnis etenim eius hæc est in-

inclinatio, vt eas vberissimis effundat gurgitibus?
A matre postula, cui præ nimia lactis abundan-
tia vbera diffinguntur, vteri sui filio, lac non
præbeat, quem a dicit plorantem, videtque fame
peruentem.

Hanc igitur (monet D. Iacobus) perpende ra-
tionem: Si tantum iusti possit gratia, vt Dei
constringat beneplacitum, & quasi coactum
contineat, vt illud, non agat, quod iam libenter
ageret: Si iustus tam potens sit, vt Deum ipsum
detineat, agatque, vt pissima sua concludat
viscera, & quasi contra naturam suspendat,
ne prorumpant flumina misericordiarum: quid
obtinere iustus, dum ea postulat, quæ tam hila-
ri Deus concedit animo, sua scilicet nonis dona
beneficiorum? Si tantum cuiusdam familiaris vs-
laret apud Regem auctoritas, vt eum suis pre-
de-
cibus cohiberet ne ciuitati, vel personæ alicui
conferret privilegium, cum ipse magno periculis
hoc propenderet, desideraret, nihilque illi foret
acceptius, quanti valeret eius auctoritas, vt illud
ipsum facere permitteret, si pro hoc supplex in-
tercedat? Si tantis homo quispiam polleret vi-
ribus, vt maximam turrim in hanc partem in-
clinatam, velut rationem in alteram remitteret:
quomodo facilius posset iustum fulcrum, in illam
protudere partem, ad quam decidua propende-
bat? Diuina iuris misericordia, in eam partem
declinat, at qua faceret misericordiam, aquas scilicet
pluuialque terræ largiretur, & iam inclina-
tam, potens est Elie vana oratio, illam in aliam
partem remittere, in qua illum toto illo
desinet tempore, quo eius extenditur oratio,
trienio scilicet & semestri. Quam igitur efficax
erit vt in illam moueat partem, ad quam magis
propendet inclinata. Proh quam efficaces sunt
Sanctorum orationes!

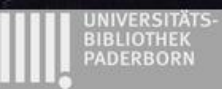
§. 19. *Præclarè idem probatur exemplū Abra-
ham & Lot, quæ hanc ob causam particu-
lariter à Spiritu S. referuntur.*

Magnum est hoc de Elia, fateor exem-
plum, at non minus id quod de Abra-
ham & Lot circumfertur, quod parti-
cularibus exaratum circumstantijs nobis S. des-
cribit eloquium, dum supplicij narrat historiam,
qua luxuriosas illas Sodomorum diuinâ puni-
uit iustitiâ ciuitates. Accedunt Abrahæ tabernacu-
culū tres Angeli formâ peregrini, quos vt tales
arbitratus benignè recipit, excipit lautè, & hi tā-
dem

VI.
VII.
Similitudo.

ad
V.
Duo sunt
de con-
suetudine
Dicitur
in 3.
ad re-
pudic
deuot.
Quærit

42-43
dem

dem se, Angelos esse manifestant, qui nomine
 veniant & ex persona Dei Sanctissimam refe-
 rent terni Trinitatem; & ut tales, hoc illi pro-
 missum spondeat optatissimum, quod infra anni
 curriculum Abraham votis satisfaceret, filium nempe
 ex vxore Sara suscipere: multumq; aliis inter-
 iectis, iam profecturi, ut infames illas euererent
 incendio civitates, à mensa surrexerunt, & ver-
 sus illas iter suum dirigebant: Cum surrexissent
 inde viri dixerunt oculos contra Sodomam. Ille
 vero, qui primicerius esse videbatur, & expres-
 sit personam Dei referebat: sic ait: Num cela-
 ra potero Abraham, qua gesturus sum? Ne cursum
 hæc verba transeamus, ait D. Chrysostom. Digni-
 tatem est, ut neque illud prætereamus: neque enim
 syllabam neque apicem in diuina Scriptura præ-
 terire oportet.

I.
 Abrahæ a-
 pud
 Deum
 aucto-
 ritas
 exen-
 ditur.
 D. Chry-
 stostom.

Perpende quanti Rex intimum suum face-
 ret, si diceret, nihil se posse illi celare eorum
 quæ facit, quis vnquam amicus de suo sic lo-
 quitur amico? Non ait non volo quidequam in-
 consulto Abraham amico meo facere; sed non
 possum: Quid hoc Domine mi? Videtur enim
 Abraham tuam sibi deunxisse potentiam, qua
 non veris, nisi prius illi reuelas quidquid animo
 conceperis: Quasi homo homini loquens, & quasi
 amicus amico monstrat nobis, quanto honore dignos
 habeat virtute præditos. Si talia Rex de familiari
 suo verba proferret, quantam iudicarem esse
 æstimationem, quam de illo habet. Conuersus
 ad Abraham ait: Amice dilectissime volo, quid
 sim acturus præintelligas: peto Sodomam, de
 inhonestis eius luxurijs capturus experientiam,
 & illam cum suis ciuibus funditus euerfurus.
 Replicat Abraham: Absit à te, ut rem hanc facias,
 & occidas iustum cum impijs. Sic non est hoc tui:
 qui iudicas omnem terram. Mirare (loquitur D.
 Chrysost.) quantâ Deo loquatur animi fiducia,
 quanta sinceritate: Absit à te: id quanta iusti fidu-
 cia. Euge gradum in eo quod agendum animo
 proposuisti non hoc tuam decet personam: absit
 à te. Quis priuatus tantâ Principem suum allo-
 quitur fiducia tantâ libertate? Quam securus de
 co loquitur, quod Deus petitis suis sit indultu-
 rus. Attende Domine, quosdam Sodomis iustos
 habitare; nec tibi conuenire ipsidem iustos cum
 impijs inuolueret supplicijs: Numquid tibi iusti?
 profus Domine, & te rogo: ut si quinquaginta
 fuerint in illis ciuitatibus, illis misericors igno-
 sca. Fecero, ut postulas, ait Dominus; quod si
 tantum fuerint quadraginta quinque? Similiter
 ignoscam; & sic paulatim descendit ad quara-
 ginta, triginta, viginti. Censebat Abraham inde-

corum inferius descendere, nihilominus totus se
 ea securus, quia iusti apud Dominum viginti ab-
 stinere profunda sic loquitur hi nilitate: Ob-
 scuro, ne irascaris Domine si loquar illis fem-
 quid si inueneris iustos ibi decem; esto quinque in
 his ciuitatibus propitius, ut duo singulis cotra-
 pondeant. Respondit Deus: fiat tibi ut petisti,
 quod si tantummodo decem fuerint: Non delebo
 propter decem. His dictis, inquit S. pagina: Abiit
 Dominus postquam cessauit loqui ad Abraham;
 Nota Eminentiss. Caiet. Cardinalis in origi-
 nali Hebræo significari, quod eodem momen-
 to, quo Deus respondit Abraham, terga vertentis
 & abiit, seu disparuerit ut ne temporis pu-
 sto quidem diutius hæserit; nullis ergo verba
 vsus est more valedicentis? Nullis enim verò h-
 moram Deus traxisset vterioem, hinc Abra-
 ham de quinquaginta descenderat ad decem,
 descenderet de decem ad quinque, seu quatuor,
 & illi iam Sodomis morabantur: Lot scilicet vxor
 eius, ac duæ filie. Non videbantur Deo
 vires adesse & animus, nostro loquendi modo,
 postulata negandi Abrahæ: tam fellinè disce-
 dendo: Significans narratur, quod cum Deo
 finisset ultimam responsonem, non delibet propter
 decem, recessit non expectans vterioem precem,
 q.d. Rogari me ab Abraham, & à me negari
 postulata, non cum eo vinculo conuenient, quo
 me amicorum meorum precibus & intercessio-
 nibus fateor esse colligatum: quocirca resolu-
 mus illi occasionem plura postulandi. O quam
 arctè se sentit suorum intercessionibus preci-
 busq; constrictum?

Deinde & illud perscrutare, quod postmo-
 dum euenit, suum Deus iter profecturus, & in
 persona duorum Angelorum appellit Sodomam.
 Illum Lot excipit liberalis hospitio, ad suas il-
 lum deducens ades. Illic ciues oppidi, ut illos
 viderunt forma venustiori decoros, exardescunt,
 & infandam illis, nefandamq; tentant inferre
 libidinem: Viri ciuitatis vallauerunt animam à
 puero vsque ad senem, omnis populus simul. Quo
 Spiritus S. significat, nedum non decem mille
 iustos, sed nec vnum, qui non perfidus esse
 non execrabilis ganeo: A puero vsque ad senem,
 omnis populus simul. Hos Angeli cecitate per-
 cusserunt, ut ostium viri iusti Lot nequinerent
 inuenire: dicuntq; iam factus est, hoc factum
 est: patet hinc omnibus euidenter omnium huius
 ius regionis non vterius serenda luxuria. Lot
 vocant, eiq; finem ob quem addunt, aperitur.
 Congrega, sic consulunt, tuos generos; & tu cum
 illis vxor tua ac filia, quantocius egredimini de
 ciuitate.

Gen. c.
 18. 18.
 Eiusde
 fidu-
 cia.

uir: iam enim eam sumus eradicatori. Mora
 trahit. Lot, nec festinatio discedit, quem appre-
 hensum brachis adibus educunt. cum vxore &
 filiabus, antequam sol emerit illi reuelat, quod
 personam, voces, visusque referant Dei, proinde
 precipiunt: Procul hinc, nec in hac ultra ma-
 neas regione, cum vxore & filiabus illum ascen-
 dit: mentem, nec quisquam ve. sus civitatem Lu-
 mina curiosus retroflectat. Turbatur Lot, &
 velut atrocitatis obfistit, hanc tam strictam
 celestemque percipiens sententiam, ad illos igitur,
 magna pronus reverentia conuersus sic ait:
Quis, Domine mi, iam illis (inquit Caiet.) cum
 essent duo, loquitur in singulari: quia in illis a-
 guoscebat adorabatque Deum. O Domine mi,
 quid tanta opus est festinatione: Exa imis sum,
 nec tam celeri valeo passu procurare: conu-
 mea, & filia sunt infirmiores: nec possibile quis
 dixerit, vt tanto tempore ex harum terminis
 civitatum accliu egrediamur itinere, quocirca
 reor, quod si tam cito sis vites has incensu-
 rus nos pariter vorax flamma comprehendat.
 Hic in mentis ascensu ciuitas occurrit nobis
 parua, ceteris quatuor minor, obsecro, vt illi be-
 nignus sis proxima manque est, ibique potero
 cum vxore & liberis ab vrbiu latere securus
 excidio, felix tibi faustumq, sit: respondet Deus
 Hic similiter ciuitas eidem subiacebat incendi
 sententia, verum tamen: *Eccia etiam in hoc sepe*
preces tuas, vt non subuertam urbem, pro qua locu-
tuus es. Quam certu erat, Domine, cum hoc ius
a te requireret amicus, seruusq, sic fidelis, vt
nullus magis, quod hoc facturus es: nihil op-
ponens in contrarium, datamque reuocaturus
sententiam: fiat tibi sicut petisti: verum tamen:
Effugia & saluare ibi: quia non potero facere quid-
quam, de nec ingrediare illuc.
 Hæc verba perpende singillatim: illud præ-
 sentim: Non potero facere quidquam. O potētissime
 Deus, quis te, quis detinet omnipotentem? quale,
 fortissime Deus illud brachium, quod fortissimū
 illud tuum reprimat illiq, praualeat? Non po-
 tero facere quidquam. Paulo ante Abrahæ ad-
 ius exceptus hospitio, illiq, addicens filium:
 cum ille opponeret senectutis impedimentum,
 vt ipse centenarius, cuius & vxor erat vetula no-
 nagenaria, respondisti: Numquid Deo quidquam
 est difficile: Non dicit quod Deo nihil est impos-
 sibile, nec steris, nec sterectus, nec alia multa,
 sed quod nihil sit illi difficile: q. d. Estne aliquid
 quod Deus facere non possit, sine aliqua diffi-
 cultate? quomodo ergo nunc ais: Non potero fa-
 cere quidquam? Quis te detinet? quis ligat? quis

tante valet robore, vt tuam constingat omni-
 tentiam? Vnus iustus qui petit, obsecrat, suppli-
 cat, & quo vsque ille hac non egreditur regione,
 nihil in eius potero facere ruina: sicque se res
 habuit; etenim ad illam minam appulit Lot ciui-
 tatem, nomine Segor ad ortum solis, & eodem
 momento quo illam ingreditur: demisit Deus
 pluiam igneam adeo secum in Sodomam, ce-
 terasque ciuitates, vt in istu oculi fuerint exter-
 minate: *Subuersa est in momento.* Solâ Segor in-
 columi, superstitis, & illasa, pro qua libellum
 supplicem Lot obtulerat: Ne punito quidem
 amplius extendit Deus supplicium, ab eo quod
 isti Abraham & Lot postulauerant. Conclude,
 quam efficax apud Deum Sanctorum sit oratio.

S. 20. Habito Sanctos particulares, quibus affi-
ciaris, quorum intercessio tibi valeat, velut
illa Onie Heliooro, & D. Nicolai Tribu-
runi.

SI horum singuli tantum potuerant, adhuc
 in hoc munio, valle miseriarum peregrini
 mi, quando de singulis dici potuit illud,
 quod vt prælufimus, circa Eliam expendit D.
 Iacobus, quod homo erat similis nobis mortali-
 tatis nostræ subiectus passionibus: *Homo erat,*
Et. Si hoc potuerit Elias hic extens, qui Homo
erat similis nobis possibilis: qua non valebit au-
ditoritate, qui beatitudine in celo periturus, tã
 ab omnibus mundi miseris absolutus, quam
 compassione seruens & charitate, sic D. Bernar. *Serm. de*
argumatur: Saluberrimum erat illud amici transi-
Iob consilium: Voca ergo si est qui tibi respiciat, Malachia
Et ad aliquem Sanctorum conuersere. Illud Voca, Episc. &
significat, nomine suo voca. Tibi namque con-
ducit (ait) Angelicus Doctor vt aliquos habeas dem ad
Santos tibi deuinctos, optimè notos, vt occu-
renibus tibi laboribus, illorum possis orationi- Hibernia.
 bus adiuuari vel liberari, vel à Deo consequi be-
 neficia. Si quidquam à Rege desideres, vt tibi Sancti
 in aliquo faueat, vel remittat clemens offensam: sunt no-
 at: unde num aliquis tibi sit in curia familiaris, bis con-
 cuius tibi prefit auctoritas, qui tuos valeat sup-
 plicet libellos ferre, seu re-promouere, viam *Iob c. 5. 6.*
 scire, vt Regis tradantur manibus; omnes e- *1. 2. 9. 33.*
 no det difficultates, vt sine patrocinetur: quia *11. ad*
 lem si nullum habueris, summo negotio quod *4. & 5.*
 expectulas obtinebis. *11.*

Hinc sanum oritur prudentium piorumque Similiu-
 Christianorum consilium, qui Sanctos colunt do-
 particulares, quos sibi deuotis exercitijs, obse-
 quijs,

